

A Berzsenyi Dániel Könyvtár 2024. évi munkaterve

(9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.)

(Dr. Baráthné Molnár Mónika)

2024. február 22.

TARTALOM

1. Rövid összefoglaló	2
2. Stratégiai célok végrehajtása	2
3. Szervezet	3
4. Infrastruktúra	4
5. Gyűjteményi információk.....	4
6. Szolgáltatások (változások, trendek)	6
7. Minőségirányítás	11
8. Tudományos kutatás és kiadványok	12
9. Partnerségi együttműködések	12
10. PR/marketing/kommunikáció eredményei	13
11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	13
12. Könyvtárhasználati tendenciák.....	17

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

a. várható eredmények

A 2024-es évben látogatószámot tekintve a 2023-as szintet szeretnénk megtartani.

b. tervezett tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

RFID

Az RFID (Radio Frequency Identification) technológiát a világ legmodernebb könyvtáraiban alkalmazzák a lehető leghatékonyabb feladatvégzés érdekében. A hatékonyság és a biztonság fokozása érdekében indítottuk el ezen technológia alkalmazását a BDK-ban is. RFID-eszközök előnyei: önkiszolgáló állomások létrehozása, érintésmentes leltározás, kiterjesztett nyitvatartás, állományvédelem, helybenhasználat mérése, leltározás könnyebbé válása, automatikus dokumentum-mozgatás.

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Könyvtárunk gyűjteményével, szolgáltatásainak akadálymentes hozzáféréseinek biztosításával, rendezvényeivel támogatja a város és a vármegye területén az élethosszig tartó tanulás, az önművelés, a személyiségépítés és rekreáció minden állampolgárra kiterjedő alkotmányos jogát, továbbá az olvasásképesség, a digitális írástudás fejlesztését.

Ennek érdekében tervezzük meg a 2024. évi gyűjteményfejlesztési és rendezvényszervezési tevékenységünket. Törekszünk a minőségi információ szolgáltatására, ismeretterjesztő és az olvasás iránti érdeklődést fejlesztő programok szervezésére.

A szabadidő kulturált eltöltéséhez, közösségek kialakításához hozzájárul könyvtárunk gazdag rendezvényszervező tevékenysége. Létrehoztunk és támogatunk az intézmény falai között kisközösségeket:

- heti rendszerességgel gyógytorna klubot aktív látogatottsággal,
- a fiókkönyvtárainkban gyermekjoga, kézműves és meseterápiás foglalkozások szervezésével,
- szombathelyi civil szervezetekkel közös rendezvényeket tervezünk.

A közösségi innováció részeként a megye és a város történetének megismerését és hagyományainak ápolását támogató kutatásokat és programok létrehozását segítjük, ill. kiállításokat szervezünk; helytörténeti témákat és eseményeket bemutató írásokat teszünk közzé portáljainkon és a médiában. Ezek a programok és publikációk élvezik a helyben élő lokálpatrióták támogatását, a Facebookon szerveződött közösség rendszeres találkozója és ismereteik megosztása hozzájárul a településen élők közösségi szemléletének kialakításához.

A könyvtár társadalmi szerepvállalásának erősítése stratégia célkitűzése a könyvtárnak, ehhez kötődő specifikus cél a könyvtár részvétele a határon túli magyarság információs, kulturális ellátásában, segítség a szórványban élő magyar közösségeknek kulturális örökségének megtartásában. A rábavidéki mozgókönyvtár támogatására fordítjuk a pályázati forrást 2024-ben is.

b. a pályázati tevékenység a stratégiai célok teljesülése érdekében

Támogatási forrás igénybevételével tervezzük 2024-ben az Életünk folyóirat kiadását, az Országos Könyvtári Napok programsorozat szervezését, a muraszombati bibliobusz támogatását.

3. SZERVEZET

2024 júniusától kezdetét vesz egy új igazgatói ciklus, az igazgató (magasabb vezető) beosztás betöltésére kiírt pályázat beadási határideje 2024. március 1. Az igazgató szakmai programja egyben a Berzsényi Dániel Könyvtár 2024-2029. közötti stratégiája.

- a. kompetenciafejlesztés (az 1997. évi CXL. törvény 94. § (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

2024-re vonatkozó képzési tervünk:

Az OSZK szakmai képzéseiről, továbbképzési programjairól azt a tájékoztatást kaptuk, hogy a 2024. január elsején életbe lépett, kormányzati képzési és oktatási beszerzésekről szóló 396/2023. (VIII. 24.) Korm. rendelet az Országos Széchényi Könyvtárra is kiterjed. A

rendelet előírásai az OSZK által bármely jogviszony keretében foglalkoztatottak vagy a szervezettel munkavégzésre irányuló jogviszonyban nem álló külsős személyek, illetve szervezetek számára nyújtott képzések – ideértve különösen a felnőttképzéseket –, oktatások, továbbá a képzésekhez kapcsolódó oktatási tananyag- vagy tesztfejlesztések megvalósítására irányuló beszerzésekkel összefüggő adatszolgáltatási, bejelentési és egyéb kötelezettségekre terjednek ki, központi beszerző szervként a Nemzeti Közszerzési Egyetem (a továbbiakban: NKE) jelölve ki. A NKE Kormányzati Képzésszervezési Központja (a továbbiakban: KKSZK) a rendeletben meghatározott kapcsolattartásra, valamint az adatszolgáltatási és a tájékoztatási kötelezettség teljesítésére alkalmas, internetes felületet (a továbbiakban: portált) hozott létre. Az OSZK-nak mint érintett szervezetnek a rendelet és a KKSZK tájékoztatója alapján erre a portálra kell a 2024-es naptári évre vonatkozó képzési tervét 2024. január 31-ig feltöltenie, amelyet a KKSZK a feltöltési határidő letelte után megvizsgál és elbírál – a képzések megvalósítása csak ezután, azaz a KKSZK általi jóváhagyás után lehetséges. Az OSZK a jóváhagyás beérkezése után haladéktalanul közzéteszi, meghirdeti szakmai képzéseit és könyvtári továbbképzési programjait, tanfolyamait, addig a könyvtárszakmai közösség szíves türelmét kérték.

4. INFRASTRUKTÚRA

- a. fizikai terek, infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Lényeges fejlesztést nem tervezünk. Az érdekeltségnövelő támogatás terhére a legszükségesebb gépcseréket és beszerzéseket hajtjuk végre.

- b. egyéb infrastruktúra

Energiahatékonyságot szolgáló villanszerelési munkákat tervezünk, a világítótestek LED-esre cserélését folytatjuk.

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

- a. gyűjteményelhelyezés, gyűjteményfejlesztés és -feltárás

Központi könyvtár:

A gyarapításra fordított összegből 2024-ben kb. 11 000 egységnyi gyarapodást tervezünk. Az év során a központi könyvtár és a fiókkönyvtárak gyűjteményéből közel ennyi dokumentumegység kivonását tervezzük.

A szombathelyi térség részére történő feldolgozás 2024-ben tervezetten (6500 egység dokumentum):

KSZR: 6000 db

Kisebbségi ellátórendszer: 200 db

Városkörnyék: 300 db

Nemzetiségi dokumentumbeszerzés:

A 2024-re tervezett gyarapodás 3200 kötet), illetve kivonás mértéke (250 kötet) közel azonos szintű, ezért lényeges növekményt az állománymérlegben nem tervezünk.

Állománygyarapításunk forrása horvát és német nyelvterületen az OIK közvetítésével felhasználható állami támogatás, illetve az ellátandó települések KSZR érintettsége miatt a kistelepülések könyvtári ellátását szolgáló kiegészítő állami támogatásból dokumentumvásárlásra szánt összeg meghatározott része. A muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárral együttműködésben végezzük a muravidéki magyar lakosság könyvvéllátását. E célra terveink szerint 300 000 Ft-ot fordítunk.

b. állományvédelem

- Kötészeti műhelyünk kb. 2000 kötet tervezett kötésével állományvédelmi célokat szolgál.
- Kb. 30ezer kölcsönözhető dokumentumba helyezünk el 2024-ben RFID chipet, tervezetten a Savariaensia helyismereti gyűjteményében található, Vas megyei vonatkozású dokumentumokat.
- Digitalizálási tervünk alapján hozzáférhetővé teszünk a Vasi Digitális Könyvtárban a kutatók érdeklődésére számot tartó, de az intenzív használat miatt erősen megrongálódott könyveket és folyóiratokat. Az online elérhetővé tétellel ezen dokumentumok állagvédelme teljesszűren megvalósulhat.

Fontos feladatunknak tekintjük a ritka, unikális kötetek állagmegőrzését. Évről évre felhívjuk a figyelmet ritka kincseinkre. 2024-ben, az Országos Könyvtári Napok keretében Halhatatlan tanítások címmel válogatunk muzeális köteteinkből. A tárlathoz kiállításvezető is készül.

Kiállításterv: Halhatatlan tanítások. Válogatás a muzeális dokumentumok évfordulós kiadásaiából, (500-530 éves kiadás, melyek mondanivalója évezredekig meghatározták az emberiség gondolkodását).

- Erasmus: Familiaria colloquia. 1524. (Nyájas beszélgetések)
- Speculum aureum anime peccatricis ... 1494
- Guillaume Durand: Rationale diuinorum officiorum. 1494
- Livius, Titus: T. Livii Patavini Historiarvm ab vrbe condita. 1554
- Hungarisch-Türkische Chronik. 1684
- Corpus juris Hungarici ... 1584 (leghíresebb magyar törvénytár)
<https://konyvtar.parlament.hu/corpus-juris-hungarici>
- [Biblia] : [das ist die ganze Heilige Schrift]. 1594

c. digitalizálás

Hozzáférhetővé tettük a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) könyvtári digitalizálási pályázatának keretében digitalizált dokumentumokat.

Folytatjuk a helyismereti gyűjteményben található plakátok és aprónyomtatványok digitalizálását. Gyűjteményünk legrégebbi darabjai az 1800-as évek végéről, az 1900-as évek elejéről származnak, így állományvédelmi szempontból is rendkívül fontos a digitalizálásuk. Az ezen időhatár után keletkezett nyomtatványok válogatásánál arra törekszünk, hogy a vármegye valamennyi települése képviselve legyen, ha rendelkezik releváns dokumentummal. A kiválasztásnál elsődleges szempont az információs érték és az igényes képi megformálás.

Közzétesszük:

- az intézményekhez, cégekhez, testületekhez kötődő, nagy eseményekre szóló meghívókat,
- évfordulós apró- és kisnyomtatványokat,
- avatásokról szóló anyagokat,
- nemzetközi kapcsolatok dokumentumait,
- a vasi flórát és faunát, tájfldrajzot bemutató nyomtatványokat,
- az épített környezet dokumentumait,
- biográfiailag értékes tartalmú hordozókat,
- természeti katasztrófák és különösen jelentős társadalmi események apró- és kisnyomtatványait.

6. SZOLGÁLTATÁSOK (VÁLTOZÁSOK, TRENDEK)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások

Gyermekek:

- A szombathelyi Berzsenyi Dániel Könyvtár országos könyvelőzetes pályázatot hirdet a 14–25 éves korosztály számára. A Könyvhódító elnevezésű olvasásnépszerűsítő pályázattal könyvtárunk 2024-ben immár nyolcadik alkalommal hívja kalandozásra az irodalom szerelmeseit. A felhívás célja, hogy a kapcsolódó könyvlistából a pályázó a kiválasztott mű hangulatát, történetét mozgóképi eszközökkel könyvtrailer formában jelenítse meg.
- A Berzsenyi Dániel Könyvtár 2024-ben tizedik alkalommal csatlakozik a Nemzetközi Könyvajándék Naphoz, csoportos könyvajándékozással és közös meséléssel.
- Internet Fiesta - Természetes intelligencia avagy mire képes az ember, problémamegoldó foglalkozás játékkal
- Író-olvasó találkozót szervezünk gyermekeknek. Vendégeink lesznek: Dániel András, Vibók Ildikó, Kovács-Gyenge Hajnalka, Végvári Imre.
- A Népmese napján Fábíán Éva népi ének tanár, mesemondó érkezik gyermekkönyvtárunkba.
- A Methamorphoses Meseterápiás Egyesület Mesék az élethez programja 2024-ben ötödször kerül megszervezésre.
- Kitelepülések: Savaria Történelmi Karnevál, Hang-tér-kép

- Családi gumiszoba Dolák-Saly Róberttel
- A tudomány napja - ismerkedés a robotvilággal - foglalkozás óvodai és iskolai csoportoknak (több alkalom a jelentkezések függvényében)
Jövőmenők foglalkozás, író-olvasó találkozó Végvári Imrével
- Adventi hétvégék a gyermekkönyvtárban I-III.
- Rófusz Kinga kiállítás - Otthon című könyvének illusztrációi, vagy Egyszervolt meseantológia illusztrációinak kiállítása a Csimotától

Nyugdíjasok:

- Rendszeresen tartunk helytörténeti, filmtörténeti előadásokat a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat idősek klubjaiban és fogadjuk az innen érkező csoportokat.
- A Magyar Telekom Netrevalók generációs programjának részeként időseknek számítógép-internet-okostelefon foglalkozást szervezünk középiskolás diákok bevonásával.

Zenét kedvelők:

- Folytatjuk Horváth Imre karnagy Ezt látni és hallani kell! című komolyzenei előadásorozatát. A programhoz rendszeresen készítünk válogatást Médiatár és nyelvi részlegünk kölcsönözhető dokumentumaiból.
- A Zeneműtári találkozások című programsorozatunkat 2024-ben is szervezzük.
- 2024-ben általános és középiskolás diákoknak meghirdetjük „A fonográfól a Spotify-ig” című foglalkozásunkat, melyben Kiss Attila a hangrögzítés és a hanghordozók fejlődését mutatja be az érdeklődőknek.
- Az Országos Könyvtári Napok keretében, könyves vasárnap Juhász Tamás Vaklárma nevű zenekara lép fel könyvtárunkban.

b. helyben elérhető szolgáltatások

Hagyományos könyvtári szolgáltatásaink közül változatlanul a dokumentumok kölcsönzése a legnépszerűbb, amely a könyvek mellett időszakos kiadványokra, egyéb adathordozókra is kiterjed. Könyvtárunkban a helybenhasználat elsősorban a nyomtatott dokumentumok – könyvek, folyóiratok – olvasására, fénymásolására, szkennelésére, a hangzó dokumentumok meghallgatására, a könyvtárban elérhető adatbázisok használatára irányul. A látogatói érdeklődés folyamatos fenntartása érdekében a helyben elérhető szolgáltatások gondozása ugyanolyan hangsúlyos számunkra, mint a távolról elérhető szolgáltatások fejlesztése.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A könyvtár 2020-ban váltott integrált rendszert: az OLIB adatbázist felváltotta a SZIKLA. Terveink között szerepel, hogy az új rendszer informatikai lehetőségeit kihasználva hírlevélküldő szolgáltatást indítunk, amelynek segítségével olvasóink tájékozódhatnak

programjainkról, a könyvtárral kapcsolatos eseményekről, újdonságainkról. Tovább népszerűsítjük a SZIKLA adatbázis olvasók által használt funkcióit (előjegyzés, foglalás, gyarapítási javaslat), bővítjük ezek használói körét. Folyamatosan építjük a Vasi Digitális Könyvtár helyismereti adatbázist. Mivel az előző adatbázis különböző típusú dokumentumainak integrálása sikeresen megtörtént, szükségessé vált a sűgó menüpont aktualizálása.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Országos rendezvények

2024-ben is csatlakozunk az országos programokhoz: a Nemzetközi Könyvajándék Naphoz, az Internet Fiestához, a Roma kultúra napjához, valamint az Európai hulladékcsökkentési héthez.

A magyar széppróza

- 100 éve hunyt el Bródy Sándor (1863-1924) író,
- 70 éve hunyt el Herczeg Ferenc (1863-1954) író, drámaíró,
- 90 éve hunyt el Móra Ferenc (1879-1934) író,
- 80 éve hunyt el Karácsony Benő (1888-1944) író,
- 90 éve született Kabdebó Tamás (1934-2018) emigráns író, irodalomtörténész,
- 60 éve született és 10 éve hunyt el Borbély Szilárd (1964-2014) író, költő, irodalomtörténész, egyetemi tanár,

és a magyar költészet napjára

- 75 éve hunyt el Balázs Béla (1884-1949) író, filmesztéta,
- 90 éve hunyt el Boncza Berta (Csinszka) (1894-1934) költő,
- 90 éve született Hervay Gizella (1934-1982) költő,
- 90 éve született Kalász Márton (1934-2021) író, költő, műfordító,
- 5 éve hunyt el Tandori Dezső (1938-2019) író, költő, műfordító.

évfordulós szerzők műveiből válogatunk, április 10-én vendégünk lesz Lutter Imre előadóművész, műsorvezető, költő, újságíró.

Az Ünnepi Könyvhét keretében kiállítást nyitunk Büki László újságíró, fotóművész alkotásaiból, író-olvasó találkozókat és kötetbemutatókat szervezünk.

Évfordulós rendezvények

Januárban Hollán Ernő magyar hadmérnök, altábornagy, államtitkár születésének 200. évfordulója alkalmából előadás és tárlatnyitó szervezése.

Májusban a 75 éve született Nagy Gáspár Kossuth- és József Attila-díjas magyar költő, prózaíró, szerkesztő munkássága előtt tisztelgünk kamarakiállítás és kötetbemutató szervezésével.

A könyvtár gondozásába került a Halmay Zoltán Olimpiai Hagyományörző Egyesület sporttal, sporttörténettel kapcsolatos könyvgyűjteménye, a Kárándy József Sportkönyvtár. Állománymenedzsment célzattal labdarúgással kapcsolatos kötetekből válogatunk az első szombathelyi labdarúgó mérkőzés 125 éves jubileuma alkalmából.

Derkovits Gyula festőművész születésének 130., halálának 90. évfordulója alkalmából megyei kultuszából nyílik kamarakiállítás az Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódóan.

A szalagos diafilmgyártás 70 éves évfordulója alkalmából a Könyvtári éjszakán diakockákból, diafilmekről szervezünk vetítést.

Online programok

Folytatjuk a Helytörténet a javából címmel indított online sorozatunkat, amelyben megyei és várostörténeti érdekességekre hívjuk fel a figyelmet. Néhány szócikk bővített változatát a Vasi Digitális Könyvtár adatbázisunkban közzétesszük.

- Január: megjelent a Gyermekvédelem című lap 1. száma (120 éve)
- Február: 90 éves Weöres Sándor Hideg van (1934) című első önálló kötete. A mű megjelenési körülményeiről, könyv országos és helyi fogadtatásáról.
- Március: Bartók Béla hangversenyt adott a kultúrházban (90 éve)
- Május: először ünnepelték az Anyák napját Szombathelyen (95 éve)
- Május: felavatták a parkerdőt (50 éve)
- Június: első labdarúgó-mérkőzés Szombathelyen (125 éve)
- Augusztus: Éhen Gyula téri buszállomás felavatása (50 éve)
- Szeptember: közkórház átadása (95 éve)
- Szeptember: Gayer Gyula emlékmű leleplezése (90 éve)
- Szeptember: Szily-szobor leleplezése (115 éve)
- Október: átadták az első száz lakást a Derkovits-lakótelepen (60 éve)
- November: megnyílt a megye első ABC áruháza az Ady téren (60 éve)
- November: gyermekmenhely új épületének átadása (120 éve)

Tóth István szobrászművész halálának 90., valamint Derkovits Gyula festőművész születésének 130., halálának 90. évfordulója alkalmából összeállítás készül a VDK online lexikon Emlékhelyek, kultuszok „rovatában”.

Író-olvasó találkozók

Az év folyamán számtalan szépirodalmi és szakkönyv bemutatójának adunk helyet. Vendégeink lesznek Dr. Czapáry-Martincsevics András, Bankó-Erdősi Viktória, Fülöp

Valentina, Böröczki Mihály, Horkay Hörcher Ferenc, Dobray Sarolta, Csikós Attila, Harag Anita, Kiss Lajos, Mód Petra Diána.

Klubok, programsorozatok

Folytatjuk évek óta futó programsorozatainkat (Ezt látni és hallani kell!, Helytörténeti klub, Zeneműtári találkozások).

Képzések

Továbbra is figyelemmel kísérjük a Könyvtári Intézet képzési kínálatát és arra ösztönözzük kollégáinkat, hogy vegyenek részt továbbképzéseken és szerezzenek újfajta ismereteket.

Kiállítások

Az év során helyet adunk helyi (Szendiszücs István, Tóth Magdolna, Torjay Valter, Kamper Lajos, Vértesi Eszter) és nem Vas vármegyei (Varga Zoltán Zsolt, Kardos Tamás) képzőművészek bemutatkozásának. Áprilisban a Könyvhódító országos olvasásnépszerűsítő pályázatra beérkezett alkotásokból nyílik tárlat a díjátadóhoz kapcsolódóan. Ismét intézményünkben kerül megszervezésre a Képeslevelezőlap-gyűjtők Egyesületének országos kiállítása, novemberben pedig a Vasvári Békeház Képzőművészeti Gyűjteményének hagyományos, éves tárlata érkezik. Az Országos Könyvtári Napok keretében Halhatatlan tanítások címmel muzeális köteteinkből válogatunk.

2024-ben megújítjuk olvasótermi tárlóinkat, melyek jeles Vas vármegyei írók, költők emlékét őrzik, valamint az intézménybe bekerült hagyatékokból mutatnak válogatást.

Terveink között szerepel új tárló létesítése a könyvtár minikönyv-állományából. A kiállított unikális dokumentumokat olvasóink kézbe is vehetik az Ünnepi Könyvhét és az Országos Könyvtári Napok keretében.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A honlapunk folyamatos alakításával célunk a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése, ennek érdekében:

- szűrt kereséseket helyezünk el a honlapon beágyazott link formájában
- figyelemfelkeltő tartalmak közzétételére törekszünk az online felületeinken.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

A Berzsenyi könyvtár 2024-ben is a kulturális törvény előírásai alapján végzi vármegyei területi ellátó tevékenységét, különös figyelmet fordítva a folyamatos együttműködésre, és a segítségnyújtásra.

Nemzetiségi könyvtári ellátás:

Gondoskodunk a nemzetiségi könyvellátás részére beszerzett dokumentumok lelőhely-, egyedi és csoportos leltárkönyvi nyilvántartásáról, az új dokumentumok érintett települések közti elosztásáról és kiszállításáról, koordináljuk a muraszombati csereanyag kiszállítását.

Nemzetiségi településeinkre anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvtári rendezvények szervezését tervezzük:

Település	Program	Alkalom	Nyelvterület	Létszám (fő)
Apátistvánfalva	Író-olvasó találkozó	1	szlovén	15
Felsőcsatár	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	30
Felsőszölnök	Szlovén nyelvű könyvajánló gyerekeknek	1	szlovén	20
Horvátzsidány	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	30
Narda	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	25
Peresznye	Horvát nyelvű Ringató foglalkozás	1	horvát	10
Peresznye	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	20
Szentpéterfa	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	30
Vaskeresztes	Háromnyelvű kötetbemutató	1	horvát/német /magyar	20
		9		200

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

a. használói elégedettségmérés

2024-ben is élünk a lehetőséggel.

b. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 66. § j) pontja alapján)

A Berzsenyi könyvtár koordinációs támogatásával nem zajlik könyvtári minősítés előkészítése 2024-ben.

2024-es minőségcéljaink:

1. Könyvtári Minőség Díj pályázat benyújtása 2025-ben (kétéves minőségcél)
2. Könyvtári évkönyv elkészítése

Az ISO Minőségirányítási Rendszerünkben 2024-ben tervezett feladatok:

- belső audit lebonyolítása
- vezetőségi átvizsgálás
- NQA irányítási rendszerek felülvizsgálati auditja (EMT Első Magyar Tanúsító Zrt.)

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

Kiadóként 2024-ben is megjelentetjük az Életünk című folyóiratot, 4 számmal.

Tervezzük újabb könyvtári évkönyv megjelentetését.

Ajánló bibliográfiát állítunk össze az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny témáihoz.

Munkatársunk a Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények szerkesztőbizottságának tagjaként részt vesz a lap Krónika rovatának szerkesztésében.

Helyismereti kutatással, anyaggyűjtéssel, irodalomkutatással, bibliográfia készítésével segítjük a velünk együttműködő társintézmények és civil szervezetek kiadványainak megjelenését.

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Könyvtári együttműködés

Továbbra is ápoljuk kapcsolatainkat a hazai és határon túli könyvtárakkal, elsősorban könyv- és folyóiratcsere formájában, valamint részt veszünk a szakma érdekképviseleti szerveinek (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári Tagozata) munkájában.

Regionális könyvtári kapcsolat:

A győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Térrel 2024-ben is készek vagyunk az együttműködésre.

Közművelődési együttműködés

2024-ben is szervezünk közös programokat a Szombathelyi Zsidó Hitközség és Bernstein Béla Kulturális Központtal, a Szombathelyi Szépítő Egyesülettel, a Vas Megyei Honismereti Egyesülettel és a H+ Média és Kulturális Egyesülettel. Együttműködő partnerünk Szombathely MJV Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

Közművelődési tevékenység szociális szolgáltatást végző intézményeknél

- Szociális Szolgáltató Központ (Pozsony u.) - 2 havonta cserélünk olvasnivalót
- Szakosított Szociális Intézet (Gagarin út) - 3 havonta

- Szombathelyi Evangélikus Diakoniai Központ – Johanneum - 3 havonta
- Holnap Háza - havonta

További kapcsolatok:

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) Vas Megyei Szervezete; Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Vas Megyei Szervezete.

Közoktatási együttműködés

2024-ben is tervezünk könyvtári és várostörténeti foglalkozásokat általános és középiskolás csoportoknak.

A könyvtár szakmailag közreműködik a **Rum-Kastély EGYMI** diákjaival, bemutatkozási lehetőséget adunk az értelmileg akadályozott gyermekeknek, fiataloknak, hogy filmjeiket bemutassák az általunk szervezett eseményeken. Idén is sor kerül a könyvtár és a **Magyar Speciális Mozgókép Egyesület közös esélyegyenlőségi rendezvényére**, amelyen az érdeklődők válogatást láthatnak a fogyatékkal élő és pszichiátriai beteg alkotók által készített és róluk készült mozgóképekből.

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

A könyvtár korrekt kapcsolatot ápol a helyi média (nyomtatott és elektronikus sajtó, helyi televízió, rádiók, online oldalak) képviselőivel. A kiépített együttműködések 2024-ben is tovább ápoljuk. Pontos és naprakész tájékoztatásuk érdekében elektronikus levélben, sajtóközlemény formájában folyamatosan informáljuk őket a könyvtári programokról, szolgáltatásainkról, az intézménnyel kapcsolatos újdonságokról. A könyvtár közösségi felületein (honlap, Facebook, Instagram) és egyéb fórumokon (pl. Hová menjek Szombathelyen) folyamatosan helyezzük ki újdonságainkat. Programjainkról, szolgáltatásainkról szórólapokat, plakátokat helyezünk ki az intézményben. Nagyobb városi programokon (Savaria Történelmi Karnevál, Hang-Tér-Kép, Utcaművészeti Fesztivál) rendszeresen kitelepülünk.

Köremail és hírlevél formájában tájékoztatjuk látogatóinkat, olvasóinkat, valamint a velünk együttműködésben működő civil szervezetek (Vasi Múzeumbarát Egylet, Szombathelyi Szépítő Egyesület) online felületein is megjelenünk rendezvényeinkkel.

A H+ Média és Kulturális Egyesülettel évek óta szoros kapcsolatot ápolunk. Felületén is reklámozzuk programjainkat, valamint az egyesület rögzíti és honlapján visszanezhetővé teszi rendezvényeink egy részét. <https://www.hplusz.hu/tag/ezt-latni-es-hallani-kell/>

11. A VÁRMEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A VÁRMEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL SZÓLÓ ÖSSZEFOGLALÓ

- a. a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról,

A korábbi évek gyakorlatát követve a Vas vármegyében működő nyomdákkal rendszeres kapcsolatban állunk, a kötelezpéldány-szolgáltatási tevékenységüket figyelemmel kísérjük, szükség esetén az elmaradt példányokat reklamáljuk, a beérkezett helyi nyomdatermékeket állományba vesszük és feltárjuk. Vas vármegyei archív könyvtárként nagy hangsúlyt fektetünk a helyismereti érdeklődésre számot tartó, de a könyvtárunk állományából hiányzó dokumentumok beszerzésére.

- b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról,

A Berzsényi Dániel Könyvtár az 1997. évi CXL. törvény 66. § szerint szervezi a vármegye területén működő könyvtárak együttműködését. 2024-ben megújítjuk a KSZR-ben szolgáltatásközvetítést végző városi könyvtárakkal (5 könyvtár) kötött Együttműködési Megállapodást.

Együttműködés pályázatokban

Az NKA pályázati kiírásának függvényében szervezzük és koordináljuk az októberi könyvtári hét térségi rendezvénysorozatát. Gondoskodunk a kapcsolódó pályázat szakmai beszámolójának határidőre történő elkészítéséről.

Szakmai értekezletek továbbképzések

A vármegye nyilvános települési könyvtáraival való szakmai kapcsolattartás érdekében évente 2 alkalommal teljeskörű könyvtárigazgatói értekezletet szervezünk.

Szakmai tanácsadás, segítségnyújtás

Szakmai segítséget nyújtunk nyilvános könyvtárainknak a dokumentációjukban a szakértői vizsgálat során feltárt hiányosságok pótlásához, szabályzataik korszerűsítéséhez. Segítjük a nyilvános települési könyvtárak minőségbiztosítási rendszerének kidolgozását.

- c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2024-ben nyújtandó szolgáltatásokról,

Teljeskörű KSZR szolgáltatást biztosítunk az 1997. évi CXL. törvény 66. §, valamint a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet alapján – a központi költségvetés kistélepülési könyvtári támogatás terhére.

A Vas vármegyei kulturális intézményrendszer szakmai-módszertani fejlesztését végezzük a KSZR keretében 203 településen, az ellátásba bevont öt városi könyvtárral együttműködve:

- Törekszünk a gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátásra, a kihelyezett gyűjtemények folyamatos gondozására, szolgáltató helyek közötti cseréjére.
- Szervezzük a korosztály független, előzetes igényfelmérésen alapuló, az esélyegyenlőséget javító közösségi, olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő programokat.
- Előzetesen tervezett, nem akkreditált szakmai továbbképzésekkel kínálunk lehetőséget a helyi könyvtárosok tudásmegújítására, az alapvető könyvtárosi ismeretek elsajátítására.
- Kiszállásaink során helyszíni tanácsadással segítjük a községi könyvtárakban folyó munkát. A támogatási lehetőségek függvényében tanácsadással segítjük a szolgáltató helyek megújítását segítő pályázatok írását.

Koordináljuk a vármegye nyilvános könyvtárainak, könyvtári szolgáltató helyeinek és szakkönyvtárainak statisztikai adatszolgáltatását. Határidőre elvégezzük az adatsorok ellenőrzését, elektronikus rögzítését, véglegesítését.

Segítjük a nyilvános könyvtárak éves beszámolójának, munkatervének elkészítését, elvégezzük a szakmai ellenőrzést és gondoskodunk a Könyvtári Intézet felületére való feltöltésről.

- d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről,

2024-ben is alapfokú könyvtárosi tanfolyamot szervezünk a szolgáltatóhelyeken feladatot ellátó új könyvtárosoknak.

- e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Szakmai tanácsadással segítjük a csepregi Petőfi Sándor Művelődési – Sportház és Könyvtár szakmai terének megújítását.

- f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos tervezett feladatokról

A Berzsenyi Dániel Könyvtár digitalizálási terve, 2024-2025

A Berzsenyi Dániel Könyvtár digitalizálási terve az alábbi szempontok alapján készült:

- szerzői jog figyelembevétele
- a dokumentum használatának gyakorisága
- olvasói, kutatói érdeklődés
- a digitalizált dokumentumok a teljes Vas vármegyét fedjék le és több témakörből legyenek kiválogatva (megyetörténet, néprajz, régészet stb.)
- közelgő évfordulók

- állományvédelmi szempontok
- az előző tervekben szereplő, de még nem digitalizált kiadványok

Folyóiratok közül a következő sajtótermékek digitalizálását tervezzük:

- folytatjuk a Vas megyei Lapok és a Rábavidék c. folyóiratok szkennelt és OCR-ezett lapszámainak hozzáférhetővé tételét a VDK-ban
- elérhetővé tesszük a VDK-ban a KDS pályázatban szkennelt Csepregi Promenád c. sajtótermék lapszámait
- folytatjuk a Szent-Gotthárd c. lap számainak OCR-ezését, adatbázisba rögzítését
- elkezdjük a Vasvármegyei c. megyei napilap számainak szkennelését mikrofilmről, OCR-ezését és feldolgozását a SZIKLA és VDK adatbázisokban

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) keretében szkennelt dokumentumok 90% már hozzáférhetővé vált a könyvtár Vasi Digitális Könyvtár elnevezésű adatbázisában. A még kimaradt találatok a 2024-2025-ös ciklusban válnak teljes szövegűen kereshetővé:

- a Bende Lászlót és munkásságát bemutató cikkek
- a Domonkos gyűjtemény anyaga - folyóiratok, cikkek, könyvek
- ciszter iratok

Köteteink közül az alábbiak digitalizálását és hozzáférhetővé tételét tervezzük:

Az én szülőföldem : két szentgotthárdi fiu barangolása Vas megyében / Dezső Lipót. - Szombathely : Martineum ny., 1932. - 147, [1] p., [44] t. : ill. ; 23 cm

Vasvármegyei nemes családok története / Palatinus József. - Szombathely : Vasvármegye Nyomdaváll., 1911- . - 29 cm

1. kötet, Nemes családok. - 1911. - VII, 184 p., 18 t.

Vas vármegye természeti emlékei / írta Pauer Arnold. - Szombathely : Martineum Könyvny., 1932. - 66 p., 4 t., 1 térk. ; 22 cm. - (Klly. a csornai premontrei kanonokrend szombathelyi Szent Norbert-gimnáziumának 1931-32. évi Értesítőjéből)

Szombathely évei / írta Horváth József Elek. - Szombathelyen : Perger Ferencnél, 1825. - 38 p. ; 26 cm

Szombathely története, leírása, statisztikája, cím- és névtára, 1937 / szerk. Szepesházi Róbert. - Szombathely : [s.n.], 1937 (Szombathely : Vasvármegye Nyomdaváll.). - 96 p. ; 23 cm

Vasvármegye részletes cím- és helységnévtára : 1925 / összeáll. Szász Ernő, Novák Károly. - Szombathely : Pannonia Sajtóvállalat Rt., [1925]. - 320 p. ; 23 cm

Barabás György: Vasvármegye rövid földrajza, kapcsolatban a magyar birodalom részletesebb-, továbbá, az osztrák örökös tartományok, Európa és a többi földrész legáltalánosabb ismertetésével. Sárvár, 1900. 56 p.

Pintér József A Vasmegyei Aggharcos Egyesület 50 éve. Szombathely, 1934. 40 p.

Polány István: Nyugatmagyarország néprajzi története. 1. rész. Szombathely, 1936. 64 p.

Polány István: Nyugatmagyarország néprajzi története. 2. rész. Szombathely, 1936. 163-275. p.

12. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI TENDENCIÁK

Az elmúlt évek nehézségei (jogviszony átalakulás, pandémia, energiaválság) rávilágítottak, hogy ki tudjuk alakítani a könyvtárműködtetés optimális kereteit. A nehézségeket rugalmasan kezelve, a könyvtári ellátást eredményesen, hatékonyan megoldva törekszünk a hivatásunk magas minőségi szolgáltatást nyújtó művelésére. 2023-ban mutatóinkban javulást értünk el, 2024-ben szintén a növekedést célozzuk meg. Továbbra is, fő célkitűzésünknek tekintjük új olvasók bevonását, a könyvtárhasználat erősödését a városban és a vármegyében.

Dr. Baráthné Molnár Mónika
könyvtárigazgató